



CY000NIC114 - ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ Π. ΓΙΑΛΙΑ - ΜΑΘΙΑΤΗΣ Νο.2

Περιγραφή

Ο όρος Ποτάμιο Εμπλουτιστικό Φράγμα Ανάσχεσης (ΠΕΦΑ) περιγράφει μικρά φράγματα (δήμματα) που κατασκευάστηκαν σε ποτάμια για περιοδική κατακράτηση των ρεόντων υδάτων, για σκοπούς εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων και/ή μείωση πλημμυρικών φαινομένων. Συχνά κατασκευάζονται με τη χρήση συρματοκιβωτίων με πέτρες (gabion) κάθετα στη ροή του ποταμού.

Το ΠΕΦΑ του ποταμού Γιαλιά στο Μαθιάτη Νο.2 NIC114 βρίσκεται στη κοίτη του ομώνυμου ποταμού. Κατά μήκος του ίδιου ποταμού υπάρχουν ακόμα 16 ΠΕΦΑ και ένας υδατοφράκτης (Κοτσιάτη NIC017). Είναι σχετικά νέο φράγμα, αφού κατασκευάστηκε πριν έξι χρόνια. Τροφοδοτείται από τη ροή του ποταμού και η παρουσία του νερού είναι εποχική. Βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μαθιάτη, σε απόσταση 2.95km βόρεια του κέντρου της κοινότητας.

Η βλάστηση του υγροτόπου περιλαμβάνει τα θαμνώδη και δενδρώδη είδη *Dittrichia viscosa*, *Vitex agnus-castus*, *Pinus brutia*, *Rubus sanctus*, *Salix alba*, *Tamarix* sp., υγρολιβαδική με *Juncus* sp., και καλαμιώνες με *Arundo donax*, *Phragmites australis* και *Typha domingensis*.

Στη πανίδα του υγροτόπου απαντώνται δυο είδη αμφιβίων, ο *Pelophylax bedriagae* και *Bufo viridis*, ένα είδος ψαριού το *Carassius auratus*, και πέντε είδη πτηνών, το *Ardea cinerea*, *Fulica atra*, *Cettia cetti*, *Delichon urbicum* και *Hirundo rustica*. Βιβλιογραφικές αναφορές σημειώνουν την παρουσία της νεροχελώνας *Mauremys rivulata*, στον ποταμό και σε κατάντη υδατοφράκτη και ΠΕΦΑ (NIC017, NIC132), στα οποία εκπονήθηκαν πρόσφατα δράσεις διατήρησης των ενδιαιτημάτων της νεροχελώνας, στα πλαίσια του Έργου Life Plus "Βελτιώνοντας την κατάσταση διατήρησης των ειδών πανίδας στην Κύπρο: Από την αποκατάσταση των μικροενδιαιτημάτων των ειδών έως τη συνεκτικότητα του οικολογικού τοπίου- ICOSTACY" (1). Το είδος περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα II και IV της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία Οικοτόπων και Ειδών 92/43/ΕΟΚ, στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης. Επίσης προστατεύεται από τον εθνικό νόμο Ν.153(Ι)/2003. Η κατάσταση διατήρησης της νεροχελώνας στην Κύπρο έχει χαρακτηριστεί ως μη-ικανοποιητική-κακή (U2) (2). Το ΠΕΦΑ είναι σε άμεση γειτνίαση με τον Τόπο Κοινοτικής Σημασίας του δικτύου Natura 2000 «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» με κωδικό CY2000002 (δορυφορικό πολύγωνο που εντάχθηκε στο δίκτυο για την προστασία της νεροχελώνας). Την ημέρα της επίσκεψης το ΠΕΦΑ υπερχειλίζει. Η βιολογική αξία του υγροτόπου χαρακτηρίζεται ως μεγάλη λόγω της σημαντικής βιοποικιλότητας που απαντάται στον υγρότοπο.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 18/03/2015

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης

(1) Οίκος (2011). Τεχνική έκθεση για την κατασκευή τεσσάρων (4) υδατοσυλλογών (ponds) και ενός (1) ποταμοφράκτη (weir) για την διατήρηση των ενδιαιτημάτων επιλεγμένων ερπετών στη Κύπρο (Δράση A2 Έργου LIFE09NAT/CY/000247).

(2) EIONET- EEA

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/speciesreport/?group=QW1waGliaWFucyAmfJlcHRpbGVz&country=CY®ion=>
(Πρόσβαση 08/15)

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγροτόπου:

Εσωτερικός

Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Ποτάμιο εμπλουτιστικό φράγμα ανάσχεσης
Περιοχή (Ha):	0.97146
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - NIC109, NIC113,
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	51 - 75
Υδροπερίοδος:	Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Municipality/Community:	ΜΑΘΙΑΤΗΣ
Coordinates (WGS84):	33.339030 E - 34.988070 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεγάλη
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
2 -- Λιμνούλες αγροκτημάτων για άρδευση φυτών και εξασφάλιση νερού σε ζώα καθώς και μικρές δεξαμενές (< 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z3	100	

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσίες	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση πλημμυρικών φαινομένων		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
010 = Διατήρηση οικότοπων	Μεγάλη
421 = απόρριψη οικιακών απορριμμάτων	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μικρή
230 = Κυνήγι	Μικρή
403 = διασκορπισμένες κατοικίες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μικρή

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
CY02 Καλαμώνες και κοινότητες υψηλών βούρλων (Phragmites australis, Scirpus maritimi)	< 5

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	
Ξενικά Είδη	
Υγρολιβαδική	
Υπερυδατική	

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arundo donax	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Dittrichia viscosa	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Eucalyptus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Juncus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Phragmites australis	Συνκυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Pinus brutia	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Rubus sanctus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Salix alba	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Tamarix sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Typha sp.	Συνκυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Vitex agnus-castus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Ardea cinerea (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Fulica atra (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Cettia cetti (Temminck, 1820)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Delichon urbicum (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Hirundo rustica (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Ερπετά		Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Mauremys rivulata (Valenciennes, 1833)			Οίκος (2011)
Αμφίβια		Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Pelophylax bedriagae (Pallas 1771)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Bufo viridis (Laurenti, 1768)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Ψάρια		Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Carassius auratus (Linnaeus, 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Αναφορές

EIONET- EEA

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/speciesreport/?group=QW1waGliaWFucyAmIFJlcHRpbGVz&country=CY®ion>
(Πρόσβαση 08/15)

Οίκος (2011). Τεχνική έκθεση για την κατασκευή τεσσάρων (4) υδατοσυλλογών (ponds) και ενός (1) ποταμοφράκτη (weir) για την διατήρηση των ενδιαιτημάτων επιλεγμένων ερπετών στη Κύπρο (Δράση Α2 Έργου LIFE09NAT/CY/000247).

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης



NIC114

**ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ Π. ΓΙΑΛΙΑ - ΜΑΘΙΑΤΗΣ Νο.2 /
MATHIATIS RECHARGE WEIR No.2****Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγροτόπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικής Προστασίας Τον Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Σύνετη Κοινωνία Υαφ


ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου